

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Střední Čechy

Inspekční zpráva

Základní škola Příbram VIII, Školní 75

Školní 75, 261 05 Příbram VIII

Identifikátor školy: 600 054 594

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 8. března 2001

Čj.	kb5cu125
Signatura	035 59/01-5004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu zřizuje město Příbram na základě § 36 odst.1 písm. c) zákona č. 367/1990 Sb.,

o obcích, a podle § 14 odst. 2 zákona ČNR č. 564/90 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, dnem 1. 7. 1992 jako právnickou osobu ve smyslu obchodního zákoníku s formou hospodaření příspěvkové organizace. Organizace má povolenou vedlejší hospodářskou činnost.

Základní školu ve školním roce 2000/2001 navštěvuje 776 žáků, kteří jsou vyučováni v 31 třídách. Součástí školy jsou školní družina a školní klub.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Matematika - 1. stupeň

Dlouhodobě je výuka matematiky plánována formou tematických plánů. Týdenní hodinová dotace předmětu odpovídá procentuálnímu vyjádření časové dotace používaného učebního plánu. V 1. a 2. ročníku využívají učitelky možnosti dělení jedné hodiny na skupiny. Plánování a aktuální příprava výuky matematiky na 1. stupni je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematiku vyučuje 11 učitelek s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna učitelka se způsobilostí pro 2. stupeň a tři učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti.

Materiální podmínky výuky jsou velmi dobré. Vyučuje se v kmenových třídách, které odpovídají běžnému standardu, estetická výzdoba byla směřovaná k probíraným tématům v hodinách. Všichni žáci byli dostatečně vybaveni učebnicemi a dalšími cvičebními texty. Učitelky využívaly v práci mnoho doplňujících pomůcek, materiálů, didaktických her. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno zařazení didaktické nebo výpočetní techniky.

Psychohygienu pozitivně ovlivnilo střídání činností, práce na koberecích v zadní části učeben, zařazování soutěžních úkolů, tanečních, pěveckých aktivit a cílených relaxačních činností. V rozvrhu hodin byla matematika zpravidla zařazena na 1. až 3. vyučovací hodinu. Pozornost vyučujících byla věnována správnému sezení žáků při psaní. Psychohygienické podmínky výuky byly velmi dobré.

Struktura hodin odpovídala věku žáků i stanoveným výukovým cílům. Sledované hodiny byly založeny na herních činnostech, přiměřeném dialogu a přirozené aktivitě žáků. Organizace výuky umožňovala žákům pracovat individuálním tempem a svým způsobem dosáhnout úspěšného splnění zadaných úkolů. Učitelky pomáhaly žákům chápat význam získaných vědomostí ve vzájemných souvislostech, aktualizací probíraného učiva se snažily o globalizaci výuky. Odpovídající část hodin byla věnována samostatné práci žáků, zpravidla s využitím pracovních sešitů. Výuka nepostrádala přiměřenou názornost. Pravidelně byly využívány kooperativní techniky učení. Žáci pracovali ve skupinách buď pevně stanovených (např. plnili úkoly dlouhodobých projektů), nebo nahodilých, které vyplynuly z rámce vyučování. Nedostatky se objevily v úpravě sešitů. Úroveň výuky jednotlivých vyučujících se výrazně nelišila. Z hlediska používaných forem a metod vyučování výrazně převládala pozitivní zjištění.

Motivace prolínala celou výukou. Nejvýraznější byla vstupní motivace. Zkoušení mělo charakter zpětné vazby. Frekvence průběžné klasifikace v žákovských knížkách zabezpečuje v hospitovaných třídách dostatečnou informovanost rodičů o výsledcích vzdělávání. Zápisy byly konkrétní. Učitelky vedly žáky k sebekontrolě, k odpovědnosti za konanou činnost. V závěru hodin bylo vyučujícími provedeno hodnocení výkonu žáků a v některých případech sebehodnocení žáky. Motivace a hodnocení žáků měly velmi dobrou úroveň.

V hospitovaných hodinách byly respektovány osobnost žáka a dohodnutá pravidla oboustranné komunikace. Spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a pedagogy byla velmi dobrá.

Výuka matematiky na 1. stupni měla velmi dobrou úroveň.

Český jazyk - 1. stupeň

Časová dotace v procentuálním vyjádření odpovídá předepsanému učebnímu plánu Obecné školy. V souladu s doporučením MŠMT ČR je realizována druhá varianta pojetí osnov českého jazyka a literatury. Roční plánování učiva prostřednictvím časově tematických plánů učiva je funkční, bezprostřední příprava některých hodin postrádala využití názorných učebních pomůcek, didaktické techniky, eventuálně výukových počítačových programů. Zápisy v některých třídních knihách mají vzhledem k učebním osnovám nízkou vypovídací hodnotu nebo nekorespondují s plánem. Individuální vzdělávací programy zpracované vyučujícími v oblasti českého jazyka pro žáky se specifickými poruchami učení byly uplatňovány ve volbě metod a forem práce a v diferencovaném přístupu k žákům; dílčí nedostatky byly zjištěny v hodnocení. Plánování a příprava výuky vzhledem ke vzdělávacímu programu a podmínkám výuky byly na velmi dobré úrovni.

Sledovaná výuka byla vedena vyučujícími s předepsanou způsobilostí, v jednom případě vyučující bez odborné a pedagogické způsobilosti, která si v současnosti doplňuje vysokoškolské vzdělání příslušného směru. Přesto byla kvalita této výuky vynikající.

Didaktická a estetická podnětnost učeben až na výjimku vytvářela velmi dobré podmínky k výuce. Promyšlené netradiční uspořádání učeben bylo funkční, umožňovalo členění různých aktivit žáků a uplatňování psychohygienických zásad. Žáci pracovali s řadou učebních materiálů a textů, učebních pomůcek, některé si sami vytvářeli. Pracovní sešity a nadstandardní učební texty jsou finančně hrazeny zákonnými zástupci. V některých případech bylo zjištěno jejich nedostatečně efektivní využívání (např. při práci s chybou, důsledné opravy a kontroly, četnost cvičení vzhledem k možností splnění). Dílčí rezervy byly ve využívání přehledných gramatických tabulí a didaktických pomůcek, nevyužití didaktické techniky a výukových počítačových programů. V jedné učebně byly zjištěny nedostatky v respektování antropometrických měřítek žákovského nábytku, stabilitě žakovských stolků a v nesprávném způsobu sezení žáků při psaní. Cíleně, motivačně a didakticky nenásilně zařazovaly vyučující relaxaci žáků. Úroveň personálních, materiálních a psychohygienických podmínek a jejich využití ve výuce byla nadprůměrná.

Vyučovací hodiny byly promyšleně strukturovány. Ve většině hodin byly pokyny vyučujících jasné, srozumitelné a přiměřené věku žáků. Učitelky volily různorodé aktivizující metody a formy práce, využívaly iniciativu žáků, rozvíjely samostatné i kooperativní techniky učení. V některých hodinách byla výuka vzhledem k žákům se specifickými poruchami učení diferencována vynikajícím způsobem. Výrazným rysem vyučování bylo vedení žáků ke schopnosti aplikovat učivo, vnímat souvislosti a analogicky myslet. Úkoly byly zadávány nápaditě a problémově v návaznosti na výchozí znalosti a dovednosti žáků. Účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce měla vynikající úroveň.

Motivace žáků byla nenásilná a přirozeně vyplývala z cílů výuky (osobnostních i poznávacích). Účinnost motivace byla ovlivněna pozitivním přístupem učitelek k žákům, využíváním aktualizace učiva, mezipředmětových vztahů, zkušeností a prožitků žáků. Učení bylo průběžně korigováno vyučujícími nebo spolužáky, poskytována byla individuální rada či pomoc. Žáci byli vedeni k sebekontrolě a k sebehodnocení. Dílčí rezervy byly v některých hodinách ve využívání okamžité zpětné vazby, v konkrétnosti hodnocení žáků v žakovských knížkách a ve stanovení optimálních kritérií hodnocení (klasifikace) diktátů. Účinnost motivace a způsob hodnocení žáků měly výraznou převahu pozitiv.

Ke sledované výuce projevovali žáci svou aktivitou a zájmem pozitivní vztah. Vyučující vytvářely svým sociálním a komunikativním přístupem pro učení žáků prostředí vzájemné důvěry a přiměřené tolerance. Cíleně byla rozvíjena komunikativní dovednost žáků, schopnost vyjádřit a argumentovat svůj názor. Úroveň spolupráce a komunikace mezi žáky navzájem

a mezi žáky a pedagogy je hodnocena jako vynikající.

Kvalita vzdělávání českého jazyka na 1. stupni měla celkově velmi dobrou úroveň.

Prvouka a přírodověda

Výuka předmětů je plánována prostřednictvím časově tematických plánů, které obsahově korespondují s učebními osnovami realizovaného učebního programu. Kontinuitu výuky zabezpečují i dobře fungující metodická sdružení příslušných ročníků. Příprava všech sledovaných hodin byla kvalitní a promyšlená, odpovídala věku žáků, vycházela z jejich znalostí a zkušeností. Hodiny přírodovědy jsou plánovány v dlouhodobějším horizontu, což dokládají referáty a projekty žáků. Plánování a příprava výuky měly velmi dobrou úroveň.

Prvouka je vyučována sedmi vyučujícími s odbornou a pedagogickou způsobilostí a dvěma vyučujícími bez požadované způsobilosti. Přírodovědu vyučuje jedna vyučující odborně i pedagogicky způsobilá a čtyři vyučující bez způsobilosti. Uvedené skutečnosti neovlivnily kvalitu sledované výuky.

Výuka probíhala v kmenových třídách, které byly zejména pro prvouku velmi podnětné (estetická úprava, prostorové uspořádání včetně relaxačních koberců, výzdoba). Množství použitého didaktického materiálu připraveného učitelkami či přineseného žáky svědčilo o promyšlenosti výuky a zvyšovalo podíl účasti žáků na výuce. Využití didaktického materiálu vzhledem k charakteru učiva v hodinách přírodovědy mělo rezervy (chyběly mapy, atlasy, obrázky). Materiální a technické podmínky sledované výuky byly celkově nadprůměrné.

Členěním hodin, uplatňováním pestré škály tvořivých metod a forem práce (hry, hádanky, kvízy), střídáním tempa výuky, aktualizací učiva, zařazováním účinných relaxačních prvků dosahovaly vyučující zájmu a vysoké aktivity žáků. V hodinách převládala tvůrčí atmosféra, žáci pracovali s chutí, navazovali na své zkušenosti a vyvozovali nové poznatky. Hodiny měly jednoznačně stanovený cíl, logickou stavbu a závěrečné vyhodnocení. Problémové otázky, práce s myšlenkovými mapami a časté střídání samostatné práce se skupinovou zvyšovaly efektivitu sledovaných hodin. Organizace, metody a formy práce stejně jako psychohygienické podmínky výuky měly vynikající úroveň.

Tvůrčí atmosféra podporovaná průběžnou a velmi nápaditou motivací měla pozitivní vliv na průběh výuky. Vyučující podporovali alternativní postupy řešení zadaných úkolů, respektovali individuální tempo žáků a vedli je k hodnocení a sebehodnocení. Průběžné hodnocení žáků bylo přiměřené a vysoce motivující. Motivace a hodnocení byly nadprůměrné.

Komunikace mezi učiteli a žáky byla založena na vzájemné důvěře a toleranci. Vyučujícím se většinou dařilo rozvíjet samostatné kultivované projevy žáků, vést je k vyjadřování vlastních názorů a umět tyto názory obhajovat při konfrontaci s ostatními. Příkladná byla hodina prvouky v 1. ročníku, kde učitelka při změně rolí koordinovala práci žáků a průběžným zdůrazňováním důvěry podporovala jejich sebevědomí a víru ve vlastní schopnosti. Dílčím nedostatkem jedné z hodin bylo nerespektování pravidel vzájemné komunikace žáky. Rezervy byly shledány v práci s žakovskými referáty a v prezentaci skupinových prací v hodinách přírodovědy, kdy se vyučujícím nedařilo přimět žáky k samostatnému souvislému projevu. Úroveň spolupráce a komunikace byla nadprůměrná.

Výuka sledovaných hodin prvouky a přírodovědy měla velmi dobrou úroveň.

Český jazyk - 2. stupeň

Výuka českého jazyka probíhá v souladu s učebními dokumenty. Časově tematické plány učiva mají rozdílnou kvalitu, od funkčních a prakticky strukturovaných, přes plány s chybějícími tématy učebních osnov, až po formální s obecným vymezením témat na dlouhé časové úseky

(např. Tvarosloví - 25 h). Příprava výuky byla vždy promyšlená, některé vyučující připravily výuku z hlediska pomůcek a didaktiky příkladným způsobem, část sledovaných hodin tuto kvalitu postrádala. Úroveň plánování a přípravy výuky byla nadprůměrná.

Některé kmenové učebny, v nichž vyučování českého jazyka probíhalo, byly didakticky i esteticky málo podnětné. Vyžadují dovybavení technikou pro projekci, didaktickými tabulemi apod. Ve dvou sledovaných hodinách (český jazyk v VII. C a volitelný předmět literárně-dramatická výchova v 8. ročníku) vyučující vhodně a efektivně doplnily výuku pomůckami a materiály. Materiální podmínky výuky byly průměrné.

Český jazyk na 2. stupni vyučuje pět učitelek, čtyři s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jedna bez předepsané způsobilosti k výuce, ta však aktuálně dovršuje potřebné vzdělání. Nezkušenost jedné z vyučujících se projevuje v oblasti didaktiky a v psychosociálním vedení třídy.

Způsob a organizace vyučování ovlivnily pozitivně psychohygienické podmínky, přímá relaxace žáků byla zařazena ve dvou případech. Psychohygienické podmínky byly velmi dobré.

V organizaci, zvolených formách a metodách výuky některých hodin převažovala přímá výuka učitelkou, pojmové, abstraktní opakování učiva, tendence pracovat za žáky. Chybělo činnostní učení a sociální formy práce. Vyučování větší části sledovaných hodin charakterizovaly problémové zadávání otázek, hledání řešení, využití aktualizace učiva, mezipředmětové vztahy, práce s chybou, podpora aktivního učení. Přímé techniky v práci se zdravotně postiženými žáky nebyly použity. Výjimečnou a ojedinělou metodickou kvalitou mělo vzdělávání ve třídě 7. ročníku. Celkově je oblast hodnocena velmi dobře.

Pozitivní vnější motivace byla uplatňována zejména v průběhu vyučování, v úvodu zařazenou rekapitulací a obsahem vyučování, v závěru zhodnocením práce třídy. Vyučující nevyužívaly možnosti aktuálního hodnocení aktivní práce žáků. Dvě učitelky vytvářely dovednost žáků hodnotit se vzájemně, vyučování v 7. ročníku provázela integrovaná vysoká vnitřní motivační úroveň žáků. Motivace a hodnocení byly nadprůměrné.

Komunikace vyučujících a přátelský, vyrovnaný vztah k žákům výrazně ovlivnily klima výuky. Účelně byly rozvíjeny komunikativní dovednosti žáků zařazením dramatizace (volitelný předmět) a příležitostmi k vyjádření vlastních názorů. Dílčím nedostatkem byla nadbytečná komunikační dominance učitelek v částech vyučování některých hodin. V 9. ročníku byla zjištěna nižší úroveň ústního i písemného projevu některých žáků, kteří vlivem slabého pedagogického vedení vyučování rušili. Tomuto stavu přispěla i snaha po neformálním (ale často familiárním) způsobu komunikace ze strany učitelky. Oblast interakce a komunikace byla celkově nadprůměrná.

Celkově byla sledovaná výuka českého jazyka na 2. stupni velmi dobrá.

Matematika 2. stupeň

Hodinová dotace je v souladu se schváleným vzdělávacím programem, v 6. až 8. ročníku se vyučuje stanovené minimum 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin týdně. Zpracovávané časově tematické plány zaručují kontinuitu výuky. V konkrétní přípravě na sledované vyučovací jednotky převažovala pozitiva. Obsahová a odborná stránka výuky byla na vysoké úrovni. Celkově byly plánování a příprava velmi dobré.

Předmět vyučuje 5 učitelek s odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Specializovaná učebna pro výuku matematiky není zřízena, vyučování probíhalo v kmenových didakticky nepodnětných třídách. Kabinet matematiky je vybaven pomůckami průměrně. Všichni žáci používají pracovní sešity, učebnice, v případě nutnosti tabulky, až na jednu výjimku

i kalkulátory. Dvě vyučující zařadily do výuky didaktickou techniku. Ve sledovaných hodinách nebyla použita dostupná výpočetní technika. Materiální podmínky výuky byly průměrné.

Psychohygienická pravidla byla uplatněna zhruba v polovině sledovaných hodin (střídání metod, činností, organizovaný pohyb). Pozitivní a negativní zjištění v této oblasti byla v rovnováze.

Metody výuky se v jednotlivých případech výrazně lišily. Všechny hodiny měly logickou stavbu. Zhruba v polovině z nich byl uplatňován činnostní charakter výuky, žáci se účastnili skupinových aktivit, mohli pracovat individuálním tempem. Pro rychlejší žáky byly zpravidla připraveny namnožené úlohy navíc, ale chyběla dostatečná kontrola jejich výsledků. Ve velmi dobře hodnocených hodinách byl vysoký podíl samostatné práce. Další část hodin byla vedena frontálním přístupem, pomalejší žáci se stávali pasivními účastníky vyučování, dominovaly aktivity pedagoga. Malý důraz byl kladen na aplikaci učiva v praktických příkladech. Převažovala samostatná práce podle učebnic nebo pracovních sešitů. Učitelky často samy četly zadání úloh a měly tendenci odpovídat si na položené otázky samy. Chyběla výraznější diferenciacce učiva v opakovacích částech hodin. Rezervy byly v práci s chybou, v efektivitě zpětných vazeb. Většina hodin končila po zvonění bez potřebného strukturovaného závěru – shrnutí, upevnění a utvrzení učiva aktivně provedeného žáky. Ve formách, metodách a organizaci hodin byla pozitiva a negativa v rovnováze.

Hodiny postrádaly jasný motivační úvod. Motivačně nebyly využívány ani matematicky zajímavé úlohy. U jedné z vyučujících pouhé plnění požadovaných úkolů žáky, bez vnitřní motivace, vedlo k drobné nekázní. V hodnocení převládal pozitivní přístup učitelky, časté byly aktivační výzvy, povzbuzování žáků. Četnost klasifikačních záznamů je průměrná, byly zaznamenány případy klasifikace s neúplnými zápisy do žákovských knížek. Rovněž motivace a hodnocení byly celkově průměrné.

Osobnost žáka byla ve všech sledovaných případech respektována. Vyučující měly přirozenou autoritu, kladný vztah k žákům a snahu pomoci jim při řešení problémů. Dbaly na přesné matematické vyjadřování žáků. Nebyl vytvářen prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, žáci na přesně formulované dotazy položené vyučující běžně odpovídali jedním nebo několika slovy. Interakce a komunikace byly na průměrné úrovni.

Úroveň výuky matematiky na 2. stupni měla pozitiva a negativa v rovnováze.

Cizí jazyky – anglický, německý

Obsah a časová dotace předmětů korespondují s učebními programy. Časově tematické plány učiva jsou však v rámci předmětové komise zpracovány podle zvolené řady učebnic, což zejména v anglickém jazyce neodpovídá etapovému rozvržení jazykové výuky obou učebních programů. Učební plány anglického jazyka pro 4. a 5. ročník jsou shodné. Výuka anglického jazyka je na 1. stupni podporována zájmovými kroužky 2. a 3. tříd a na 2. stupni nepovinným předmětem. Německý jazyk na 2. stupni je rozvíjen konverzačním kroužkem. Evropský rok jazyků proběhne formou žákovských projektů, které budou během května vyhodnocovány. Žáci mohou ke své práci využít školní počítačovou techniku. Plánována je i účast v jazykových olympiádách okresu. Sledované hodiny byly většinou dobře připraveny, některým chyběla hlubší promyšlenost. Plánování a příprava měly průměrnou úroveň.

Výuku anglického jazyka zabezpečují dvě učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí, jeden učitel s pedagogickou způsobilostí pro 1. stupeň a jedna učitelka bez požadované způsobilosti. Německý jazyk vyučují tři vyučující, jedna odborně i pedagogicky způsobilá, jedna s pedagogickou způsobilostí a jedna bez způsobilosti. Uvedené skutečnosti částečně ovlivňovaly kvalitu sledované výuky. Vyučující se průběžně odborně i metodicky vzdělávají prostřednictvím různých kurzů a seminářů.

Předměty jsou vyučovány v kmenových třídách a odborných učebnách. Kmenové třídy jsou méně cizojazyčně podnětné, odborné učebny jsou vybaveny mapami, časopisy, nástěnnými

obrazy gramatických struktur a projekty žáků. Ucelené řady učebnic zabezpečují kontinuitu výuky, pracovní sešity si žáci převážně kupují. Didaktická technika vyjma magnetofonu nebyla ve sledovaných hodinách využita. Výukové počítačové programy škola nevlastní. Negativem sledovaných hodin bylo nevyužívání slovníků. Materiální podmínky mají celkově průměrnou úroveň.

Výuka německého jazyka ve čtvrtém ročníku plně odpovídala filosofii předmětu učebního programu Obecná škola. Střídáním činností, dramatizací, rozpočítadly, písničkami či soutěžemi se učitelce dařilo aktivizovat žáky a vzbudit u nich zájem o vyučování. Ostatní sledované hodiny měly spíše jednotvárný průběh. Dlouhotrvající práce s knihou, pracovním sešitem, překladem článků nebo vět měla za následek pokles aktivity. Přímá relaxace nebyla zařazována. Nevhodné bylo rozvrhové zařazení jazyků v koncových hodinách. Psychohygienické podmínky výuky měly celkově negativa a pozitiva v rovnováze.

Frontální způsob práce občas střídáný samostatnou prací, dominantní postavení vyučujících, předkládání hotových informací, nerozvíjení komunikativních dovedností a převládající neefektivní práce s knihou byly společným znakem většiny sledovaných hodin. Některým z nich chyběla promyšlená logická návaznost výuky. Naopak vyučující německého jazyka ve 4. ročníku a anglického jazyka v 5. ročníku se dařilo střídáním různých forem a metod práce (dramatizace, aktualizace výuky, hry ve dvojicích, alternativní způsoby odpovědí, kvalitní poslech) zefektivnit výuku a aktivizovat žáky. Diferenciace výuky ve prospěch bystřejších žáků nebyla zaznamenána, ve prospěch slabších žáků a žáků se specifickými poruchami učení jen v některých hodinách. Organizace, metody a formy výuky měly průměrnou úroveň.

V průběhu většiny hodin nebyli žáci dostatečně motivováni, chyběla aktualizace učiva a mezipředmětové vztahy. Vyučujícím se nedařilo aktivizovat většinu třídy, část žáků pasivně přihlížela. Hodnocení v průběhu hodin bylo přiměřené, učitelé užívali většinou pozitivní slovní hodnocení. V průběhu roku jsou žáci hodnoceni na základě autorizovaných srovnávací testů (součástí učebnic). V současné době škola usiluje o porovnání vědomostí žáků školy s žáky jiných škol (získání testů z jiných škol). Motivace a hodnocení byly průměrné.

Ve většině sledovaných hodin nebyl dán žákům dostatečný prostor pro rozvoj komunikativních dovedností, cizojazyčný dialog nebyl navázán, vyučující komunikovali většinou česky, audionahrávky s texty roditelých mluvčích byly málo využívány. Žákům byly tolerovány jednoslovné odpovědi. Dohodnutá pravidla jednání byla ve většině hodin akceptována. Interakce a komunikace měly citelně slabá místa.

Výuka cizích jazyků měla celkově průměrnou úroveň.

Dějepis

Výuka dějepisu probíhala v souladu s učebními dokumenty. Práce vyučujících se řídí časově tematickými plány učiva. Plánování učiva pro celý vzdělávací cyklus vyžaduje změnu časové dotace témat ve prospěch učiva historie druhé poloviny 20. století. Příprava na jednotlivé hodiny byla nadprůměrná s dílčími nedostatky v promyšlenosti organizace, forem a metod vyučování.

Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, z nichž mnohé byly didakticky i esteticky málo podnětné. Ke zvýšení názornosti a efektivity výuky byly použity mapy, atlasy, případně další přinesené pomůcky (knihy). Materiálně technické podmínky vyučování byly průměrné.

Psychohygienické podmínky vyučování pozitivně ovlivnila zařazená přímá relaxace žáků, organizace a styl vyučování, větrání učeben, možnost zatemnění žaluziemi, volný pitný režim. Negativní vliv na hodnocení této oblasti měly užívané metody a organizace práce některých hodin. Celkově měly psychohygienické podmínky vyučování velmi dobrou úroveň.

Dějepis vyučují čtyři učitelky s předepsanou způsobilostí.

Převažující podíl sledovaného vzdělávání měl rysy efektivního, moderního vyučování s využitím činnostních prvků (heuristické metody vyhledávání informací, práce s textem, atlasem, mapou), s ověřením vstupních znalostí použitím myšlenkové mapy, se zařazením sociálních forem práce ve skupinách, nebo dvojicích. Ve vyučování byly využity mezipředmětové vztahy, aktualizace učiva, výchovné aspekty. Nedostatek praxe jedné vyučující se projevil tendencí k předávání hotových informací, k frontální formě práce a malou aktivní účastí žáků ve výuce. Specifické techniky v práci s integrovanými zdravotně postiženými žáky nebyly použity. Mimořádnou didaktickou kvalitu měla výuka ve sledované hodině 7. ročníku. Oblast organizace, forem a metod vyučování měla celkově velmi dobrou úroveň.

Pozitivem vnější motivace bylo ověřování vstupních znalostí žáků, aktivní rekapitulace předchozího a obsah nového učiva, jeho aktualizace, mezipředmětové vztahy. Vyučování mělo motivující demokratickou atmosféru, případně ji doplnily nápadité dobrovolné diferencované domácí úkoly. Vyučující průběžně hodnotily snahu a výsledky práce žáků. Oblast motivace a hodnocení byla velmi dobrá.

Otevřené, demokratické klima, vzájemné pozitivní vztahy charakterizovaly vyučování předmětu. Kultivovaná, klidná, prosociální a vyrovnaná komunikace jedné z vyučujících pozitivně ovlivňovala žáky a vedla je k soustředění při práci. Dílčím nedostatkem byla nezažitá pravidla komunikace při skupinové formě práce v 6. ročníku. Interakce a komunikace byly celkově velmi dobré.

Kvalita výuky dějepisu byla velmi dobrá.

Zeměpis

Výuka předmětu probíhá v souladu s učebními dokumenty. Řídí se časově tematickými plány učiva. Bezprostřední příprava jednotlivých hodin byla velmi dobrá s promyšlenou stavbou vyučování, použitím didaktických pomůcek, v jednom případě i techniky. Její dílčí nedostatky se projeví v oblasti metod a forem vzdělávání. Plánování a příprava výuky byly velmi dobré.

Zeměpis se vyučuje v kmenových učebnách, jež byly většinou didakticky i esteticky nepodnětné, vyžadují zařízení didaktickou technikou. Efektivitu a názornost vyučování vhodně podpořily přinesené mapy, atlasy, tabulky, eventuálně knihy a diapozitivy. Materiálně technické podmínky vyučování byly celkově průměrné

Psychohygienické podmínky pozitivně ovlivnila dobrá organizace vyučování, změny rytmu práce, možnost zatemnění. Přímé uvolnění nebo procvičení nebylo zařazeno. Psychohygienické podmínky sledovaných hodin byly průměrné.

Zeměpis vyučují čtyři učitelé s předepsanou odbornou způsobilostí.

Organizace vyučování byla postavena na metodách aktivní práce žáků s učebnicemi nebo atlasy, při opakování učiva i při probírání nové látky učitelé zvolili činnostní metody vyhledávání informací, a to ve frontální nebo skupinové formě práce. Zařadili mezipředmětové vztahy, formulovali problémové otázky, byl využit herní princip, výchovný aspekt výuky. Dílčími nedostatky celkově velmi dobré organizace, forem a metod výuky byla tendence vyučujících mluvit za žáky, nadbytečně sdělovat informace, které již žáci znali.

V úvodu hodin učitelé motivovali žáky rekapitulací probraného učiva a obsahem nové látky, v průběhu pozitivním oceňováním snahy a výkonu, aktualizací učiva, v závěru zhodnocením práce. Aktuální možnosti hodnocení výkonu nebo aktivity žáků nevyužívali. V úrovni vnější motivace a hodnocení převládala pozitivita.

Žáci měli prostor pro svou komunikaci, učitelé je vedli k souvislému a přesnému vyjadřování. V některých částech však nadbytečně v komunikaci dominovali, což mělo důsledky

v koncentraci a projevu žáků. Vzájemné vztahy byly otevřené, přátelské, vyučování mělo pozitivní klima. Interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni.

Celkově byla výuka zeměpisu velmi dobrá.

Občanská výchova

Časová dotace předmětu odpovídá učebnímu plánu zvoleného vzdělávacího programu a obsah učiva (na základě hospitací, kontroly tematických plánů a zápisů v třídních knihách) učebním osnovám. Pouze v šestém ročníku uspořádání témat nerespektovalo logiku řazení učiva a doporučení osnov. Příprava učitelů na výuku byla převážně promyšlená, vycházela z vlastního studia řady odborných materiálů a literatury a ze soustavného vzdělávání. Plánování a příprava vyučování měly velmi dobrou úroveň.

Materiální vybavení předmětu bylo na běžné, průměrné úrovni. Učitelé a žáci mají k dispozici učebnice a některé odborné publikace, které si doplňují vlastními zpracovanými materiály. Vyučování probíhalo v kmenových, čistých, ale esteticky nepodněných učebnách, které byly vybaveny opotřebovanými židlemi a žakovskými stolkami, a také v odborné, velmi hezky upravené učebně školní galerii nazývané „Peklo“.

Výuka předmětu je zajištěna třemi odborně a pedagogicky způsobilými vyučujícími.

Metody a formy práce odpovídaly věkovým zvláštnostem žáků, od hravějších v nižších, k náročnějším ve vyšších ročnících. V devátém ročníku bylo v jedné z hodin učivo předkládáno neefektivně metodou přednášky, která nebyla přiměřená vědomostem žáků, ani cílům výuky. Další metody a formy práce byly vhodné, otázky a úkoly vycházely ze zájmů a prožitků žáků. Výjimečně chybělo shrnutí a vyvození závěrů. Výuka byla vedena odborně správně, převážně srozumitelně a zajímavě. Zvolená organizace, formy a metody vyučování měly velmi dobrou úroveň.

Žáci byli motivováni poznáním smyslu probíraného učiva a vciťováním se do problémů v modelových situacích. Vhodně byla využita samostatná práce žáků a v jedné ze sledovaných hodin bylo velice dobře pracováno s pojmy a významy slov. Výuka byla vedena v logických souvislostech, žákům byly kladeny podnětné otázky a problémové úkoly. Při aplikaci učiva se vycházelo ze zkušeností a vědomostí žáků, z jejich schopnosti empatie. Motivace a hodnocení byly nadprůměrné.

Vyučování probíhalo v otevřené a příjemné atmosféře, žáci měli dostatek prostoru k vyjadřování svých názorů, které byly podloženy vhodnou argumentací. Odborně správná a jazykově vyspělá komunikace mezi učitelem a žáky byla založena na vzájemném respektování a důvěře. Oblast interakce a komunikace byla velmi dobrá.

Ve výuce občanské výchovy byla výrazná převaha pozitiv.

Tělesná výchova

Časová dotace odpovídala schválenému učebnímu plánu. Mimo povinnou hodinovou dotaci nabízí škola velké množství zájmových sportovních kroužků a mezi volitelné předměty je zařazena také sportovní výchova. Členění učiva do jednotlivých ročníků v individuálně zpracovaných tematických plánech nebylo důsledně koordinované a jeho výběr nezajišťoval vždy bezproblémovou návaznost (např. u tematického celku cvičení na hrazdě). Některá témata jsou příliš obecně stanovená (hrazda po čelo). Způsob zapisování do třídních knih někdy nevypovídá nic o konkrétním učivu v daném sportovním odvětví (malá kopaná, hrazda). Zapisování činností do třídních knih v některých třídách (např. VIII.A - chlapci) ukazuje na menší promyšlenost vzdělávacího procesu. Výuka v těchto třídách neprobíhala důsledně v blocích. Časté střídání různých činností v průběhu roku znemožňovalo potřebné upevnění

vědomostí a dovedností. Způsob plánování i zapisování v třídních knihách neumožňuje vždy efektivní kontrolu probraného učiva.

Plán lyžařských kurzů schválila ředitelka školy, ale náplň výuky nebyla dobře promyšlená. Přesto, že všichni žáci měli běžecské vybavení a jen část vybavení sjezdařské, plán výuky jednoho z kurzů téměř postrádal výcvik běžecých dovedností.

Příprava učitelů na konkrétní výuku byla převážně rutinní a měla nedostatky především v úvodní a průpravné části vyučovacích hodin, které byly málo nápadité, jednotvárné a většinou postrádaly prvky speciálního rozcvičení pro hlavní část. V plánování učiva jsou nedostatky, má průměrnou úroveň.

Dva vyučující měli plnou odbornou a pedagogickou způsobilost ve smyslu vyhlášky č. 139/1997 Sb., dva neměli vystudovanou tělesnou výchovu a nesplňovali podmínku odborné způsobilosti. Jeden učitel je bez odborné a pedagogické způsobilosti.

K tělesné výchově jsou využívány běžně vybavené tři tělocvičné sály, padesátimetrová krytá atletická dráha a odpovídající vybavení pro konkrétní sportovní činnost: v areálu školy jsou hřiště pro malou kopanou (házenou), košíkovou, antukové kurty na tenis a odbíjenou a šikmé betonové plochy s koši na košíkovou, které mohou být využívány ke hře při relaxačních přestávkách, v bezprostřední blízkosti školy jsou dvě fotbalová hřiště s atletickou dráhou a atletickými sektory. Pro hřiště nebyl vydán řád. Tím bylo porušeno ustanovení § 8 odst. 5 vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Materiálně technické podmínky vyučování byly velmi dobré.

Při posuzování psychohygienických podmínek bylo zjištěno, že je věnována malá pozornost úklidu tělocvičen. Podlaha byla zaprášená, žáci nejsou důsledně vedeni k přezouvání do sálové obuvi a do cvičebního úboru. Povrch kryté atletické dráhy je vydrolený, schází zde pravidelná údržba. V rámci dodržování psychohygienických zásad vytvářeli učitelé prostor pro individuální i skupinové aktivity a kooperaci žáků. Psychohygienické podmínky vzdělávání byly průměrné.

Metody práce byly efektivní především z hlediska rozvoje fyziologických funkcí. Při výuce nových pohybových dovedností byl nejvíce využíván komplexní postup, výjimečně analyticko syntetický. Kladem byl individuální přístup učitelů a většinou průběžná a přiměřená zpětná vazba žáků. Formy práce odpovídaly věku a převážně také úrovni motorických dovedností. Organizace vyučování byla, s ohledem na didaktické a pedagogické požadavky, většinou velmi dobrá. Výrazně převažoval příkazový řídicí styl. Třídy měly mimořádně nízké počty žáků (ve sledované výuce byl průměr 11 žáků na skupinu), což je sice přínosem pro individualizaci výuky, ale z ekonomického hlediska problematické. Oblast organizace, forem a metod vyučování byla průměrná.

Ve výuce bylo jen výjimečně využíváno pozitivně motivačních forem práce. Malá pozornost byla věnována poučení o dechovém rytmu při protahovacích cvičích v průpravné části a někdy také konkrétnímu hodnocení rozvoje pohybových dovedností. Malý důraz byl kladen na vnější motivaci ke zlepšení individuálních dovedností. Motivace vycházela především z přirozené potřeby pohybu, výkonu a činnosti žáků. Hodnocení poskytovalo žákům někdy odpovídající úroveň průběžné zpětné vazby - mělo velmi dobrou informační hodnotu o postupu motorického učení, jindy se odehrávalo hlavně v rovině sdělení dobrý - špatný, bez bližší analýzy, co je dobré a co špatné. Nedostatkem je nedůslednost učitelů při zapisování klasifikace do žákovských knížek, a tím i menší informovanost rodičů o výsledcích žáků v tělesné výchově. Motivace a hodnocení a komunikace mezi žáky navzájem a mezi žáky a učiteli probíhala přirozeně, měla stanovená pravidla, která byla většinou dodržována.

Výuka tělesné výchovy měla průměrnou úroveň.

Výtvarná výchova

Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům; plánování učiva formou časově tematických plánů učiva je v kompetenci jednotlivých vyučujících a má kvalitativní rozdíly. Vypovídací hodnota zápisů v třídních knihách vzhledem k učebním osnovám má rezervy. Kladem je plánovaný systém výuky zaměřený na důsledné dokončení výtvarných prací při respektování schopností žáků, forma projektů, soutěžních výtvarných prací, ve vyšších ročnících zaměřením na netradiční výtvarné techniky. Ve vzdělávání je žákům využívána nabídka zájmových útvarů (veselé malování, keramický a výtvarný kroužek). Předmětová komise plánuje a garantuje účast žáků ve výtvarných soutěžích. Bezprostřední příprava vyučujících byla v souladu s učebními osnovami. Výukové cíle v jedné ze sledovaných hodin byly nepřiměřené věku žáků. Celkově mělo plánování a příprava výuky velmi dobrou úroveň.

Výuka byla vedena jednou vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí, dvěma s pedagogickou způsobilostí a dvěma bez předepsané způsobilosti. Absence odborné a pedagogické způsobilosti ovlivnila kvalitu výuky v jedné hodině. Vyučující bez odborné způsobilosti si doplňují vzdělání odbornými semináři, jimi vedená výuka měla vynikající úroveň.

Vyučování probíhalo částečně v kmenových učebnách a částečně v odborných pracovních výtvarné výchovy na 1. a 2. stupni školy. Zázemí výtvarné výchovy má velmi dobrou úroveň v oblasti drobného materiálového zabezpečení pro žáky, velmi dobré je technické vybavení (keramická dílna - pec, kruh; lis pro grafické techniky). Odborné pracovny jsou výtvarně podnětné, vybaveny jsou standardním značně poškozeným nábytkem. Vybavení odbornou literaturou, časopisy, didaktickými pomůckami a videotékou má rezervy (přírůstky do inventáře kabinetu jsou minimální). Školní galerie vytváří prostor pro prezentaci výtvarných prací. Rezervy jsou z hlediska estetické podnětnosti a citlivosti ve výzdobě kmenových učeben 2. stupně a některých společných prostor školy. Psychohygienické zásady byly způsobem organizace výuky respektovány, vhodně byla zařazena relaxační hudba a relaxace pohybem. Koncepční záměry školy jsou směřovány i do oblasti zkvalitňování podmínek výtvarné výchovy. Podmínky výuky měly velmi dobrou úroveň.

Struktura jednotlivých hodin z hlediska celého tematického celku - projektu (zejména na 2. stupni) vycházela z určité fáze realizace výtvarné práce a individuálního tempa žáků. Výuka byla diferencovaná, žáci měli možnost pracovat samostatně, ve dvojicích nebo ve skupinách. Efektivně byly využívány různé informační zdroje a výtvarné techniky. Učivo jimi bylo cíleně aplikováno k praktickému estetickému i funkčnímu využití.

Žáci měli možnost uplatnit svůj výtvarný názor a představu k danému námětu, alternativně řešit zadaný úkol při dodržení základních dispozic (zejména užití výtvarné techniky, materiálu). Dílčí věcné nedostatky se vyskytly v nevhodné volbě velikosti výkresu vzhledem k věku žáků a výtvarné technice, v jejím přesném a názorném výkladu. Organizace výuky, metody a formy práce měly velmi dobrou úroveň.

Volba zajímavých i netradičních výtvarných námětů a technik motivovala žáky k soustředěné činnosti. Uplatněny byly i mezipředmětové vztahy (hudební a literární výchova), osobní prožitky žáků a cílenost výtvarných prací k praktickému využití. Dílčí rezervy byly v průběžné citlivé korekci postupu práce žáků. Výrazné nedostatky byly v jedné ze sledovaných hodin, kdy nepřiměřenost zvolených cílů výuky žáky demotivovala. Průběžné hodnocení žáků v žákovských knížkách je v některých třídách nedostatečné. Celkově měla oblast motivace a hodnocení žáků výraznou převahu pozitiv.

Ve většině hodin byla respektována osobnost učitele a žáka, akceptována pravidla vzájemné komunikace. Dílčí problémy s chováním žáků se vyskytly v 1. ročníku. Spontánní chování žáků na 2. stupni (možnost volného pohybu a komunikace) vyplývalo ze zájmu žáků o činnost a přirozeně inklinovalo k výtvarné činnosti. V průběhu výtvarných činností vyučující vytvářely

pozitivní psychosociální podmínky výuky, zajímaly se o názory žáků, jejich myšlenky a představy. Žáci mají v rámci výtvarných projektů prostor písemně vyjadřovat svůj vztah a prožitky k dané výtvarně zpracované tématice. Úroveň spolupráce a komunikace byla velmi dobrá.

Kvalita vzdělávání výtvarné výchovy měla velmi dobrou úroveň.

Hudební výchova

Realizace hudební výchovy je v souladu s učebním plánem a osnovami realizovaných vzdělávacích programů. Kvalita a funkčnost časově tematických plánů učiva je u jednotlivých vyučujících rozdílná. Zjištěny byly obsahové nedostatky v některých zápisech třídních knih, které nekorespondují s obsahem časově tematických plánů učiva a osnovami. Z hlediska bezprostřední přípravy na některé hodiny byly zjištěny nedostatky v promyšlenosti struktury hodin, volby efektivních metod práce, v přiměřenosti obsahu učiva věku žáků. Naopak kreativní přístup k přípravě jiných hodin vytvořil předpoklad kvalitní výuky. Hudební výchova je rozvíjena i formou zájmových útvarů (hra na flétnu, hudebně-dramatický kroužek). Hudebními vystoupeními se škola úspěšně prezentuje na různých plánovaných akcích pořádaných pro rodiče a veřejnost. Celkově je kvalita plánování a přípravy hodnocena jako velmi dobrá.

Personálně byla výuka vedena dvěma vyučujícími s pedagogickou způsobilostí a dvěma s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Výuka vedená vyučujícím bez odborné způsobilosti měla vynikající úroveň.

Vzdělávání probíhalo v kmenových i odborné učebně hudební výchovy, které jsou esteticky i didakticky pro výuku hudební výchovy podnětné. Pro hudební činnosti byly vytvořeny optimální psychohygienické podmínky, včetně aktivní relaxace a prvků dramatické výchovy. Vybavení audiotechnikou pro poslechové činnosti, hudebními nástroji, učebnicemi a hudebními texty má rezervy. Podmínky výuky byly hodnoceny jako velmi dobré.

Struktura hodin byla z hlediska koncepčnosti výuky a logické provázanosti jejich částí kvalitativně rozdílná. Kladem většiny hodin byla promyšlenost jednotlivých hudebních aktivit žáků (průpravná cvičení, zpěvní a poslechové činnosti, hra na hudební nástroje, taneční a dramatické prvky, hudební teorie, písemné hudební záznamy), důraz na kvalitní důsledné provedení jednotlivých hudebních činností a na individuální citlivý přístup k žákům. Opakem v menší části hodin byla chaotická a didakticky nepromyšlená výuka, která některé žáky demotivovala. Vyučující vytvářeli prostor pro individuální i skupinové aktivity, v různé míře využívali iniciativu žáků. Někteří účelně využili různých informačních zdrojů, materiálů, vlastních hudebních nástrojů a hudebních nahrávek. Organizace výuky, metody a formy práce měly velmi dobrou úroveň.

Žáci byli motivováni odborným a nápaditým přístupem některých vyučujících k výuce, jejich hudebními dispozicemi a schopnostmi, uplatňováním mezipředmětových vztahů, prvků dramatické a multikulturní výchovy. V průběhu vyučování byli žáci převážně pozitivně hodnoceni a k činnostem povzbuzováni. Četnost hodnocení žáků v některých žákovských knížkách je nedostatečná, četná negativní klasifikace žáků formou testu je hodnocena jako nevhodná. Celkově je oblast motivace a hodnocení průměrná.

V oblasti vzájemné komunikace bylo kladem, že někteří vyučující svým pedagogickým taktem a schopnostmi umožňovali žákům postupné vytváření hudebního názoru, připouštěli jeho různost a diskusi. Někteří učitelé zvolili vůči žákům neadekvátní verbální komunikaci (výběr jazykových prostředků, intonace, hlasitost mluvy), což mělo negativní vliv na chování žáků. Dostatečně nebyl podporován jejich souvislý jazykový projev. Interakce a komunikace měly průměrnou úroveň.

Kvalita vzdělávání hudební výchovy měla velmi dobrou úroveň.

Praktické činnosti

Časová dotace v tomto školním roce v 6. ročníku je dvouhodinová, v 7. - 9. ročníku se vyučuje jedna hodina týdně. Protože teprve během tohoto roku byl v předmětové komisi projednán návrh konkrétního členění učiva do jednotlivých ročníků, učitelé si do časových plánů zatím zařazovali témata podle vlastního uvážení. Plánované cíle hodin kladou důraz na praktické činnosti. Úroveň plánování je nadprůměrná až spíše nadprůměrná.

Výuku zajišťuje devět vyučujících, z nichž šest splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a tři tyto podmínky nespĺňují.

Výukové prostory umožňují plnění cílů předmětů. Škola má k dispozici příslušné odborné pracovny, venkovní areál a zimní zahradu. Učební prostředí v hodinách se výrazně lišilo. Podnětné bylo v pracovně informatiky a cvičné kuchyni, nevyhovující ve školní dílně. Vybavení kabinetu školních dílen učebními pomůckami bylo dostatečné, ale v praxi málo využívané. Materiálně technické podmínky vyučování byly celkově průměrné.

Psychohygienické podmínky výuky v pracovně informatiky byly velmi dobré, ve školní dílně měly zásadní nedostatky, zejména s ohledem na bezpečnost a hygienu práce. Pracovní místa nebyla antropometricky diferencovaná, poškozené svěráky byly připevněny nízko, zejména pro žáky 9. ročníku, což je nutilo k práci vsedě, a tím k získávání nesprávných pracovních návyků. Používané nástroje byly opotřebované, s mnoha technickými nedostatky (uvolněné, bez rukojetí atd.). Některé činnosti byly prováděny s nedostatky z hlediska bezpečnosti práce (např. vrtání bez řádného upnutí vrtaného materiálu, nebo namísto vrtačky byl k vrtání nevhodně použit nůž).

V organizaci výuky ve sledovaných hodinách byl prostor pro skupinovou práci i k individuálním činnostem žáků. Učivo bylo prezentováno s důrazem na další využití, žáci byli vedeni ke schopnosti aplikovat probírané učivo v praktickém životě. Opakování mělo návaznost na probíranou látku. Stavba hodin umožňovala volit si pracovní tempo a úspěšnou seberealizaci všem, např. ve školní dílně měli žáci možnost vyrobit si další výrobek, nebo z odpadu realizovat vlastní nápad. Přiměřená část hodiny byla věnována teoretické přípravě, při níž byly uplatňovány mezipředmětové vztahy, žáci měli možnost vycházet z vlastních zkušeností. Důraz byl kladen na názornost výuky, manuální zručnost a na kooperaci mezi žáky. Žáci i vyučující čerpali další informace pro svou práci v denním tisku, časopisech a odborné literatuře. Velmi dobrou úroveň měla výuka tématu práce s počítačem v 6. ročníku, kde si žáci osvojovali základní uživatelské dovednosti. Celkově v této oblasti převažovala pozitivní zjištění.

Motivace byla prezentována především pomocí aktualizace učiva (příklady z praxe, návaznost na životní zkušenosti žáků). Důležitým motivačním aspektem výuky byl výsledek práce žáků, zdařilý praktický výrobek, nebo počítačový úkon. Při opakování učiva byly otázky zaměřeny i na pochopení vztahů a na aplikaci učiva. Malá pozornost byla věnována hodnocení žáků, chyběla podpora sebehodnocení a sebereflexe. Motivace a hodnocení měly průměrnou úroveň.

Vyučující se snažili pozitivně ovlivňovat vztahy mezi žáky, jejich spolupráci a vedli je k vzájemné toleranci. Žáci měli při práci prostor pro diskusi, mohli vyjádřit svůj názor, vyučující respektovali jejich osobnost. Interakce a komunikace měly velmi dobrou úroveň.

Celková úroveň výuky praktických činností byla průměrná.

Volitelné předměty (technické činnosti, domácnost, volba povolání,)

Vybrané volitelné předměty mají úzkou návaznost na praktické činnosti. Předpoklad

vzdělávacího programu - volitelnými předměty důsledně rozvíjet schopnosti a dovednosti žáků, profilovat je pro další zaměření - splňoval pouze předmět volba povolání. V dalších sledovaných předmětech daný předpoklad zcela naplňován nebyl.

Plánování a příprava výuky vzhledem k zájmu žáků, jejich konkrétní úrovni a podmínkám školy byly na průměrné úrovni.

Vybrané předměty, kromě volby povolání, vyučují pedagogové, kteří zároveň učí praktické činnosti.

Materiálně technické podmínky výuky jsou stejné jako v případě v praktických činnostech, volba povolání je realizována v odborné učebně - galerii školy.

Hospitovaná hodina volby povolání měla vynikající úroveň. Žáci dokázali na dané téma diskutovat, obhajovat své názory, dodržovat pravidla dialogu, argumentovat ve prospěch své teorie. Příjemná a uvolněná atmosféra, práce žáků ve skupině a nenápadné vedení hodiny vyučující přispěly ke splnění vytýčeného cíle.

Organizace dalších hodin postrádala jasnou strukturu, závěrečná shrnutí a zhodnocení hodiny. Výuka technických činností v 9. ročníku byla totožná s navštívenou hodinou praktických činností v téže třídě. Cíl hodiny domácnosti sice vycházel z doporučených tématických celků, ale s ohledem na věk a dovednosti žákyň nebyl přiměřený. Obě hodiny měly vyložené pracovní charakter. Převládala manuální činnost žáků, dopomoc vyučujícího.

Vedené písemnosti žáků nejsou vyučujícími kontrolovány, motivačně hodnoceny, jejich využití je problematické, úroveň zápisů nízká. Účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých metod a forem práce byly hodnoceny jako průměrné.

Motivační hodnocení žáků bylo převážně individuální a průběžné. Klasifikace ve sledovaných hodinách nebyla prováděna. V závěru hodin chybělo shrnutí a celkové zhodnocení vykonané práce.

Komunikace v hodinách probíhala uvolněně, žáci měli možnost diskutovat při práci s vyučujícím i se spolužáky. Při vykonávaných činnostech nedocházelo ke konfliktům, žáci v rámci možnosti kooperovali, poskytovali si nutnou vzájemnou pomoc. Vzájemné vztahy byly přátelské, převládalo pozitivní pracovní klima. Interakce a komunikace byly na velmi dobré úrovni.

Celkové hodnocení těchto předmětů je zahrnuto v závěrečném hodnocení praktických činností.

Hodnocení kvality vzdělávání

Plánování, příprava vyučování, úroveň motivace a hodnocení i oblast komunikace a interakce byly ve výuce nadprůměrné, materiální a psychohygienické podmínky výuky byly průměrné, velmi dobrou kvalitu měla účelnost a vhodnost organizace výuky, použitých forem a metod práce. Celková úroveň kvality vzdělávání sledovaných předmětů byla velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ze zjištění ČŠI vyplývá, že dlouhodobá koncepce školy pro období 1998 - 2003, vycházející z podmínek školy, jejího bezprostředního okolí a obecných priorit školství, je v deklarovaných oblastech průběžně realizována. Pro školní rok 2000/2001 je rámcově vytvořen koncepční materiál Plán rozvoje školy 2000-2001, který zpřesňuje dlouhodobou koncepci v jednotlivých

oblastech a její směřování, tj. k přijetí do pilotního programu Trvalá obnova školy. Úspěšně jsou realizovány tyto oblasti: vzdělávací program Obecná škola, projekty (Dokážu to?), péče o žáky se specifickými poruchami učení formou tříd individuální péče, plánované a realizované cizojazyčné aktivity v Evropském roce jazyků, pestrá a rozsáhlá nabídka volitelných předmětů a zájmových útvarů, účast školy v řadě projektů (Socrates - Comenius, Celkové pojetí sexuální výchovy, Celkové pojetí prevence závislostí a její realizace, Preventivní program v oblasti zneužívání návykových látek).

Projekty v oblasti sociálně patologických jevů mají již ve škole tradici. Jejich tvůrci se snaží přicházet s novými nápady v této oblasti a nové poznatky z prevence aplikovat na prostředí školy. Rozpracování projektů podle věkových skupin umožňuje vyučujícím jejich uplatnění v konkrétní praxi. Parciálním nedostatkem projektů je jejich zpětná kontrola a důkladná analýza stavu po ukončení s ohledem na přípravu nového preventivního programu pro další školní rok.

Dílčí rezervy byly zjištěny v realizaci koncepčních záměrů v oblasti stabilizace a zajištění odborné a pedagogické způsobilosti učitelů, přínosu z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a počítačové techniky (výukových programů) ve vyučování, v péči o problémové žáky (zejména v oblasti odborného přístupu v zařazování žáků do zvláštní školy). Stanovená koncepce školy a cíle v jednotlivých oblastech jsou reálné, vytvářejí velmi dobré předpoklady pro kvalitní vývoj školy - dominantní je orientace na rozvoj žáka dle jeho schopností a zájmů. Rezervy jsou v průběžném vyhodnocování jejího naplňování a následné provázanosti posilujících opatření do jednotlivých oblastí školy.

Roční plánování časově členěné (měsíční a týdenní) vychází z koncepčních záměrů v jednotlivých oblastech, je konkrétní, systematické a přehledné. V potřebné míře není plánována hospitační činnost, je řešena převážně operativně. Průběžné vyhodnocování oblasti plánování není prokazatelně prováděno; zjištění ČŠI reflektují potřebnost zejména v kontrolní oblasti.

Na 1. stupni škola úspěšně realizuje vzdělávací program Obecná škola, schválený MŠMT ČR pod čj. 12035/97-20. Časová dotace vyučovacích předmětů je v souladu se schváleným dokumentem. V průběhu inspekce byla vzhledem k učebnímu plánu respektována 45 minutová délka vyučovací hodiny. Příznačné byly prvky globální výchovy. Škola organizuje nepovinný předmět náboženství na 1. i 2. stupni, dramatická výchova je zařazena jako samostatný předmět. Na 2. stupni se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2, včetně úprav a doplňků schválených MŠMT ČR pod čj. 25 018/98-22. Učební plán je realizován v souladu se schváleným dokumentem, je zpracován pro celý vzdělávací cyklus. Nabídka volitelných předmětů, nepovinných předmětů a zájmových útvarů a její využití žáky výrazně podporují rozvoj zájmů a uspokojování potřeb žáků.

Plánování učiva je pro jednotlivé vyučovací předměty kvalitativně odlišné. Rezervy jsou v tématickém a časovém plánování českého jazyka na 2. stupni, cizích jazyků, dějepisu, tělesné výchovy, částečně výtvarné výchovy (v efektivním využívání keramické dílny) a občanské výchovy. Plánování v oblasti volitelných předmětů je kvalitní zejména v předmětu volba povolání. Porušení učebních osnov nebylo zjištěno. Vypovídací hodnota některých zápisů v třídních knihách je vzhledem k plnění učebních osnov nízká.

Pro žáky se specifickými poruchami učení jsou vyučujícími zpracovány individuální vzdělávací plány (dále jen IVP). Mají velmi dobrou obsahovou a formální úroveň, korespondují s kvalitně zpracovanou a pro potřeby školy funkční odbornou diagnostikou zdravotně postiženého žáka. V některých hodinách byly IVP uplatňovány ve výuce v přístupu k žákům; dílčí rezervy byly zjištěny v uplatňování motivační funkce hodnocení žáků, respektování pokynu MŠMT ČR čj. 23 472/92-21 k zajištění péče o děti se specifickými vývojovými poruchami učení (klasifikace

žáků nedostatečnou). Širší slovní hodnocení žáků na vysvědčení je používáno ojediněle. Z formálního hlediska chybí jednoznačné vyjádření zákonných zástupců k formě hodnocení žáků. Přínosná je spolupráce školy s odbornými pracovníky PPP Příbram i formou hospitační činnosti ve výuce (např. v 1. ročníku) a organizací individuálních kurzů arteterapie pro žáky s poruchami chování.

Kvalita, rozsah a účelnost plánování vzhledem k velikosti a podmínkám školy má velmi dobrou úroveň.

Organizování

Kompetence pracovníků školy, delegování pravomocí a jejich vzájemná zastupitelnost jsou stanoveny písemně v organizačním řádu školy. Jeho částí jsou také náplně práce technických profesí, pravomoci poradního sboru ředitelky školy a seznam vedené dokumentace školy.

Školní řád obsahuje všechna ustanovení ve smyslu vyhlášky MŠMT ČR č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších úprav. Není v něm uvedeno potírání projevů rasismu a šikany podle Metodického pokynu MŠMT ČR k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže čj. 14 514/2000-51. Součástí školního řádu jsou doplňky s názvy „Žakovský parlament“ a „Úmluva“, které specifikují činnost žakovské samosprávy, práva i povinnosti žáků a pracovníků školy. Některé body *Úmluvy* (zejména body *pracovník je povinen a zákonný zástupce je povinen*) jsou problematicky realizovatelné. Celková úroveň výše jmenovaných dokumentů je velmi dobrá.

Řády odborných pracoven jsou zpracovány a vyvěšeny v příslušných učebnách. V textu některých z nich jsou nedostatky, které snižují jejich úroveň např. opakující formulace, překlepy apod. Řády nebyly prokazatelně projednány v pedagogické radě, jak ukládá citovaná vyhláška. Ředitelka školy v rozporu s uvedenou vyhláškou nevydala a neschválila řád školního hřiště.

Organizace přestávek odpovídá vyhlášce, prodloužení velké přestávky na 25 minut zvyšuje možnost odpočinkových činností žáků, kteří k nim využívají celý areál školy, včetně zimní zahrady a venkovních prostor. Pohyb žáků ve škole není žádným způsobem omezen, což výrazně přispívá k příznivému klimatu školy.

V organizaci vyučování bylo zjištěno nevhodné rozvrhové zařazení výuky jazyků na 2. stupni v 7. a 8. hodinách, na 1. stupni v 5. a 6. hodinách. Organizační a s tím spojené didaktické nedostatky jsou v rozvrhu některých ročníků při vyučování výtvarné výchovy (dělení dvouhodinové týdenní dotace). Ekonomicky neefektivní jsou málo početné skupiny žáků v tělesné výchově.

Důležitou roli v systému organizace sehrávají poradní sbor ředitelky, metodická sdružení a předmětové komise. Z těchto poradních orgánů vycházejí návrhy a podněty pro všechny oblasti činnosti školy. Z rozhovorů s jejich vedoucími a z předložených zápisů je zřejmé, že plní svou funkci a podílejí se na evaluaci školy, dalším vzdělávání pracovníků a konkrétními požadavky i na zlepšení materiálně technického vybavení školy. Dílčím nedostatkem některých předmětových komisí je zjištěná nedůsledná koordinace časově tematického plánování učiva.

Systém týdenních pracovních porad vedení školy a na ně navazujících provozních porad umožňuje zaměstnancům jejich pravidelnou a včasnou informovanost. Pro lepší komunikaci s veřejností byl zřízen školní parlament, v němž pracují zástupci rodičů jednotlivých tříd. Třídní schůzky se konají podle plánu, jejich náplní jsou odborné přednášky podle výběru rodičů. Význam práce třídního učitele zvyšují třídnické hodiny. K informování žáci využívají jednání žakovského parlamentu, vysílání školního rozhlasu a městský televizní okruh.

Výrazná je prezentace školy na veřejnosti. Nápadité logo škola využívá ve styku s veřejností,

ve školním časopise Tužkoviny, na propagačních a dárkových předmětech. Do povědomí veřejnosti se dostaly pravidelné akce jako Vánoční a Velikonoční jarmark, Mikulášská, Valentýnská, Den dětí, Den otevřených dveří, Dvorní slavnost atd.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 odpovídá svým obsahem podmínkám § 17 e odst. 2 zákona č.564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, a obsáhlým způsobem podává základní informace o stavu školy. Poznatky v ní zveřejněné lze částečně využít při přípravě nového pracovního plánu.

Ředitelka školy je jmenována Školským úřadem Příbram 19.12.1995 s účinností od 1.1.1996, dopisem čj. 10 207/98 je potvrzeno pokračování ve výkonu funkce. K němu je přiloženo lustrační osvědčení ve smyslu zákona č. 451/1991 Sb.

Každý pracovník má založen osobní spis, který obsahuje předepsané náležitosti.

Organizace účtuje v programu PC Byznys, pro každý kalendářní rok je aktualizován účetní rozvrh. Škola má vnitřní platový předpis, jehož součástí jsou kritéria osobního ohodnocení.

V oblasti organizace bylo zjištěno porušení obecně závazných právních předpisů (viz protokol).

Většina doložených materiálů týkajících se organizace školy vznikla v tomto školním roce.

Organizační uspořádání školy je funkční. Informační systém a prezentace školy na veřejnosti mají velmi dobrou úroveň. Celkově má oblast organizování průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy uplatňuje demokratický styl řízení založený na důvěře ve své spolupracovníky, podpoře jejich vlastní iniciativy, využití osobnostního potenciálu a postupném zkvalitňování podmínek pro jejich práci. Pro realizaci myšlenky celoživotního vzdělávání a koncepci trvalého rozvoje školy se managementu školy postupně daří získávat stále více pedagogů, o čemž svědčí rozsah dalšího vzdělávání pracovníků 1. i 2. stupně formou kurzů, seminářů nebo dlouhodobějšího dálkového studia. Celému rozsáhlému systému vzdělávání však chybí důkladná zpětná vazba, tj. kvalitní přenos informací a zkušeností ostatním pedagogům.

Nabídka odborných a pedagogických časopisů odebíraných školou je pestrá, vychází z požadavků vyučujících. Učitelská knihovna obsahuje řadu titulů podnětných pro kreativní způsob výuky.

Zvýšenou kontrolní činností v letošním školním roce se vedení školy postupně daří odkrývat rezervy ve výchovně vzdělávací činnosti školy (viz Plán rozvoje školy 2000 – 2001) a podnikat účinné kroky ke zlepšování daného stavu – ustavení poradního sboru, důraz na práci metodických a předmětových komisí, spolupráce se žakovským a rodičovským parlamentem. V průběhu inspekční činnosti byly shledány rezervy v oblasti péče o začínající nebo nekvalifikované vyučující zejména 2. stupně.

Vnitřní předpis školy stanovuje kritéria pro přidělení nenárokových složek platu, zaměstnanci školy s ním byli prokazatelně seznámeni. Ve výčtu kritérií však chybí kvalitativní hledisko výchovně vzdělávací práce učitelů, které by podporovalo kreativní rozvoj školy.

Systém pravidelného hodnocení pracovníků a kvalitního sebehodnocení školy (se všemi klady i zápory) není díky zejména nízké hospitační činnosti vedení školy vytvořen.

Pozitivní zjištění ČŠI v oblasti vedení a motivování pracovníků se týkají dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zkvalitňování podmínek pro kreativní práci učitelů, zvýšené míry kontrolní činnosti s následnými rozbory a závěry, spoluúčasti učitelů, žáků a rodičů na činnostech i spolurozhodování školy. Negativní zjištění jsou v systému péče o začínající a nekvalifikované učitele, v nedostatku zpětné vazby, a tím v problematickém hodnocení

pracovníků a poskytovaných podkladech k jejich sebereflexi. Celkově převažují v této oblasti pozitivní zjištění.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost je prováděna podle ročního plánu, je pravidelně zástupci ředitelky vyhodnocována, výsledky jsou prokazatelně projednány s pracovníky školy. I přes náročný způsob kontroly poukazují zjištění ČŠI na dílčí nedostatky týkající se vedení povinné dokumentace třídními učiteli, sestavení časově tematických plánů učiva k účinné kontrole dodržování učebních osnov, četnosti nebo kumulace známek, konkretizace obsahu sdělení v žákovských knížkách nebo kvality písemností v některých předmětech a třídách, nebo i např. kvality úklidu v tělocvičnách.

Hospitační činnost není plánovitá a není koncepčně zpracována. Chybí její cílenost na předměty, učitele, pedagogické jevy a diagnostiku problémových tříd, skupin nebo jednotlivců. Vyhodnocení operativní hospitační činnosti je útržkovité, zjištění jsou projednávána s vyučujícími. Poslední závěry z hospitační činnosti s cílem hodnocení kvality výuky některých předmětů naznačují stoupající úroveň analýzy, včetně statistického vyhodnocování sledovaných oblastí. Obsah hospitační činnosti v tomto období je postaven na sledovaných jevech obdobných metodice ČŠI, vyhodnocuje se např. členění výuky, příprava pomůcek, individuální práce se žáky, úroveň motivace, zařazení relaxace, používání tvořivých didaktických technik, nebo míra tradičního způsobu vyučování. Závěry se převážně shodují se zjištěními ČŠI.

Četnost hospitační činnosti je na základě záznamů v třídních knihách a hospitačních záznamů nízká. Nedostatkem je minimální diagnostické a strategické sledování začínajících nebo nekvalifikovaných učitelů. Rozbory ze společné hospitační činnosti vedené během inspekce prokazují schopnost posuzovat komplexně kvalitu sledované výuky a naznačují pozitivní kvalitativní řídicí možnosti ředitelky školy a jejích zástupců.

Systém vnitřních prověrek - čtvrtletních písemných prací je ukončen pouze na úrovni předmětových komisí.

Kontrolou výplat dávek nemocenského pojištění OSSZ Příbram ze dne 5.10.2000 a evidenčních listů důchodového zabezpečení ze dne 6.10.2000 nebylo zjištěno závad.

Závady zjištěné kontrolou MěÚ Příbram ze dne 29.5.1998 byly odstraněny.

Kontrolní systém má rezervy v propojení na ostatní oblasti řízení, chybí cílená, plánovitá zpětná vazba ve vztahu k žákům, třídám, ale zejména učitelům jako prostředku jejich sebereflexe. ČŠI zjistila pozitivní trend postupného zlepšování stavu této oblasti.

Systém, rozsah a účinnost kontrolních mechanismů má průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Kvalita, rozsah, účelnost a funkčnost plánování a informačních systémů je velmi dobrá. Stejnou kvalitu má systém, rozsah a efektivnost vedení a motivování pracovníků. Průměrnou úroveň má oblast organizačního uspořádání školy a kontrolní mechanismy. Celkově je kvalita řízení školy velmi dobrá.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU

Hodnocení použití účelových prostředků

Účelové prostředky nebyly v roce 2000 přiděleny.

Hodnocení čerpání NIV, ONIV

Celková dotace pro rok 2000 poskytnutá ŠÚ 12 678 586 Kč

skutečně čerpáno 12 654 213 Kč

Mzdové prostředky – platy 8 784 tis. Kč

OPPP 220

odvody, pojištění 3 330

ON 321

Ve skutečném čerpání je vykazován nedočerpaný příspěvek 24 373 Kč. Referátu školství bylo vyúčtováno 24.1.2001.

Výkaz P1-04 je pravidelně předkládán školskému úřadu, údaje ve výkazu odpovídají účetnictví.

Kontrolou bylo zjištěno, že přibližně 30% finančních výdajů na učebnice bylo v loňském roce hrazeno zákonnými zástupci s jejich souhlasem (převážně se jedná o pracovní sešity).

Účetnictví je vedeno v souladu s příslušnými ustanoveními zákona o účetnictví č. 563/1991 Sb., prostředky státního rozpočtu z dotace jsou vedeny v analytickém členění odděleně.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Vzhledem k účelu poskytnutí finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům nebylo zjištěno jejich neefektivní využívání.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Školní družina

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Školní družina (IZO: 114 001 944) má šest oddělení. V letošním školním roce ji navštěvuje 164 žáků 1. – 4. ročníku. Ranní a odpolední provoz je zajišťován šesti vychovatelkami. V šesti zájmových kroužcích mohou žáci rozvíjet své schopnosti a dovednosti. Poplatek 50 Kč se řídí městskou vyhláškou č. 2/99. Z příspěvku je hrazeno vybavení heren, pitný režim, toaletní potřeby, pomůcky a odměny pro žáky.

PODMÍNKY VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Každé oddělení školní družiny v budově školy má své vlastní velmi pěkné prostory, což vytváří předpoklad kvalitní výchovné práce. Místnosti jsou prostorné, vyzdobené pracemi žáků. Materiální vybavení odpovídá věkovým zvláštnostem a potřebám žáků. Pro sportovní vyžití slouží tělocvična a rozlehlé prostory areálu školy.

Provoz školní družiny (dále jen ŠD) zajišťuje odborně a pedagogicky způsobilá vedoucí

vychovatelka a pět vychovatelek, z toho tři bez potřebné způsobilosti požadované příslušnou právní normou. Svým osobnostním zaměřením (oblast výtvarná, hudební, taneční, sportovní, dramatická) ovlivňují výchovnou činnost ŠD.

Žáci školní družiny se stravují ve školní jídelně, pitný režim je zajišťován. Středy jsou vyhrazeny pro sport a rekreaci. V případě pěkného počasí je upřednostňován pobyt dětí na čerstvém vzduchu.

Materiálně technické, personální a psychohygienické podmínky měly nadprůměrnou úroveň.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Činnost školní družiny úzce navazuje na koncepční záměry školy. Zájmové kroužky (výtvarný, sportovní, pracovní-technický, pěvecký, dramatický a cvičení s hudbou) vhodně doplňují a obohacují nabídku zájmových útvarů organizovaných školou. Velmi oblíbené jsou celodružinové soutěžní hry, společné besídky s programem a pohoštěním, návštěvy divadelních představení a víkendový pobyt v závěru školního roku.

Na koncepční záměry navazuje kvalitní celoroční rámcový plán činnosti ŠD, který je vychovatelkami podrobně rozpracován do týdenních plánů.

Řád školní družiny je funkční, umožňuje její bezproblémový chod. Dokumentace ŠD je vedena řádně.

Vedoucí vychovatelka se účastní pravidelných porad vedení, získané informace přenáší na svůj úsek. Ředitelka školy vytváří velmi dobré podmínky pro výchovnou práci školní družiny. Vychovatelky se průběžně účastní různých vzdělávacích kurzů a seminářů, kde získávají nové podněty pro svou práci. Spolupráce s třídními učiteli (každodenní kontakt) a rodiči je velmi dobrá.

Kontrolní a hospitační činnost ve ŠD vykonává vedoucí vychovatelka, odpovídá za její bezproblémový chod a předkládá ředitelce školy návrhy na přidělení nenárokových složek platu.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školní družiny má velmi dobrou úroveň.

ORGANIZACE A PRŮBĚH VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Týdenní plány výchovné činnosti jsou rozděleny na odpočinkové, zájmové, rekreační, individuální a přípravu na vyučování.

Činnosti se průběžně střídaly tak, aby byla zachována optimální vyváženost mezi nimi a aby co nejlépe splňovaly požadavky pedagogiky volného času. Žáci byli během činností pozitivně motivováni a hodnoceni, byli vedeni k vyjádření vlastního názoru a k sebehodnocení, zájmové činnosti probíhaly na základě dobrovolnosti. Zvolené metody a formy práce rozvíjely jejich fantazii, podporovaly tvořivost, spolupráci a komunikaci.

Vztahy mezi vychovatelkami a žáky byly přátelské, činnosti provázelo pozitivní klima.

Hodnocení organizace a průběhu výchovně vzdělávací činnosti

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny měly velmi dobrou úroveň.

ZÁVĚR

Výchovně vzdělávací činnost školní družiny spolu s podmínkami, organizací a řízením mají velmi dobrou úroveň.

Školní klub

V lednu 2000 byl za spolupráce vedení školy, učitelů, žáků a rodičů otevřen školní klub, v němž mohou přihlášení žáci 2. stupně pod vedením zkušené vychovatelky aktivně trávit svůj volný čas. Práci klubu koordinuje ředitelka školy. Ranní i odpolední provoz byl žáky plně využit. K dispozici mají hernu, relaxační kout, vybavenou kuchyňku, studovnu s knihovnou a počítačem.

V rámci klubu navštěvují žáci výtvarný, dramatický a taneční kroužek. Každoročně pořádají nejrůznější zábavné akce (soutěže, párty, oslavy, turnaje, výlety), jimiž se prezentují prostřednictvím regionální televize, novin a školního časopisu na veřejnosti. Činnost klubu je zdokumentována na videokazetách a v klubové kronice. Za dobu své působnosti si klub získal řadu příznivců z řad žáků, rodičů i veřejnosti.

Povinná dokumentace je řádně vedena, řád klubu – desatero pro školní klub – je funkční, měsíční plány činnosti potřebám fungování klubu postačují.

Činnost školního klubu je nadprůměrná.

Projekt „Dokážu to?“

Na základě myšlenky, že lidé pro svůj úspěšný a spokojený život potřebují určitou úroveň sociálních dovedností, vznikl projekt, který si klade za cíl cestou modelových situací, her a cvičení naučit žáky přijímat svobodná a odpovědná rozhodnutí, poznat sebe a porozumět druhým, sdělovat své myšlenky, názory a pocity, respektovat druhé, naučit se řešit problémové situace a odolávat potencionálním úskalím, nebezpečím a krizím.

Po jednoletém výcviku žáků jedné VII. třídy bylo provedeno vyhodnocení vyučujícím, žáky i učitelkou, která vyučovala předmět volba povolání v 8. ročníku (tj. třídu, která prošla výcvikem a třídy, které výcvik neabsolvovaly). Závěry jsou jednoznačné – absolventi projektu aktivně komunikují, zapojují se do rozborů, umějí si naslouchat, otevřeně vyslovují své názory, jsou schopni se hodnotit. V ostatních třídách se pravidlům komunikace teprve učí.

V souvislosti s pozitivními výsledky projektu byly tyto techniky zařazeny i do učiva předmětu rodinná výchova v 6. a 7. ročníku. Žákům 9. ročníku je nabízen nepovinný předmět osobnostní a sociální výchova. Prvky projektu byly zřejmé i ve zhlédnuté výuce volitelného předmětu literárně-dramatická výchova 8. ročníku. V letošním školním roce se do projektu přihlásilo 13 vyučujících.

Projekt „Dokážu to?“, spolu s dalšími akcemi pořádanými školou, podporuje sociální citění žáků, kvalitativně rozvíjí interpersonální vztahy ve škole, setkává s kladným ohlasem žáků, učitelů i rodičů.

Reedukace specifických poruch učení - třídy individuální péče

V době inspekce škola uvedla 61 integrovaných zdravotně postižených žáků. Kontrolou bylo zjištěno, že zvýšený finanční normativ byl v minulém roce čerpán na mzdy.

Problematika reedukace SPU je řešena systémem TIP organizovaných v rámci výuky ve 2. až 4. ročníku dvěma hodinami týdně. Personálně je zajištěna vyučující s odbornou a pedagogickou

způsobností (speciální pedagog). Záznamy o činnosti (přítomnosti žáků a obsahu nápravy) nejsou vedeny. Individuální plány reedukace nejsou vypracovány. Hodnocení žáků je prováděno ústně v průběhu činnosti. Zpětná vazba - informovanost rodičů, eventuálně dalších vyučujících o úspěšnosti, iniciativě a vývoji žáka není prokazatelně zavedena. Formou zájmového útvaru škola organizuje logopedickou péči a úzce v této oblasti spolupracuje s odborným logopedickým pracovištěm. Tato činnost je vykonávána vyučující, která absolvovala logopedický kurz (předepsaná kvalifikovanost není splněna), pozitivem je její spíše preventivní a podpůrný charakter. Povinná dokumentace žáků se zdravotním postižením je výchovnou poradkyní vedena přehledně a systematicky.

Nápravná činnost probíhá ve speciální učebně, esteticky a didakticky podnětné, vybavené starším žákovským nábytkem a vzhledem k vnějším faktorům (zatékání do učebny) není vhodně prostorově uspořádána (rozmístění žákovského nábytku, vymezení relaxačního prostoru). Používány jsou speciální učební texty (pracovní sešity, čítanky) a učební pomůcky. Náprava byla vedena v přátelské atmosféře, individuální přístup byl částečně omezen množstvím žáků (11). Prostřednictvím různorodých činností byly cíleně rozvíjeny myšlenkové operace analýza a syntéza, smyslové vnímání; uplatňovány byly logopedické prvky. Žáci měli možnost volby způsobu práce (samostatné, ve dvojici), sebekontroly, sebehodnocení. Motivujícím způsobem byla vedena práce s chybou a zadání domácího úkolu. Žáci používali nápaditých mnemotechnických pomůcek. Vyučující žáky přátelsky a motivujícím způsobem hodnotila, každému žákovi vytvářela podmínky k získání pocitu úspěšnosti. Dílčí nedostatek byl v tempu a srozumitelnosti mluvy a v absenci relaxačních prvků.

Reedukace specifických poruch učení měla velmi dobrou úroveň.

Závěry z dotazníku pro rodiče

Dotazník pro rodiče byl zadán do tří tříd (6., 8.a 9. ročníku). Rodiči odevzdáno a zpracováno bylo 80% odevzdaných dotazníků s těmito podstatnými výsledky:

- rodiče jsou spokojeni s nabídkou školy pro rozvoj specifických zájmů a schopností žáků
- rodiče jsou obecně spokojeni s vybaveností školy; výhrady mají k úhradě pracovních sešitů a vybavenosti školy pomůckami
- rodiče jsou spokojeni s tím, jak škola vytváří prostor pro rozvoj jejich dětí
- rodiče jsou spokojeni s informovaností o školních výsledcích jejich dětí
- škola obecně akceptuje připomínky rodičů
- významné procento rodičů školu chválí za organizování mimoškolních akcí (jarmarků, dvorních slavností apod.) za existenci zimní zahrady
- rodiče by přivítali zkvalitnění práce některých učitelů a vzhledu učeben na 2. stupni.

Ostatní odpovědi jsou statisticky nevýznamné.

Inventarizace, fond kulturních a sociálních potřeb, vedlejší hospodářská činnost a další zjištění z ekonomické kontroly

Na základě příkazu ředitelky ze dne 28. 8.2000 byla provedena fyzická inventarizace veškerého majetku a závazků k 31.10. 2000 (na základě usnesení městské rady ze dne 28. 6. 2000). Byla jmenována hlavní inventarizační komise a předseda. Dále byla vydána opatření k inventarizaci a stanoven harmonogram prací spojený s provedením inventury veškerého majetku včetně dat a vyhotovení protokolu. O závěrech je pořízen inventarizační zápis, který splňuje náležitosti stanovené zákonem o účetnictví č. 563/1991 Sb. Dílčí inventurní soupisy ke dni 31.10. 2000 jsou podepsány odpovědným pracovníkem, který je shodný s vyhotovitelem,

chybí podpisy inventarizační komise. Hlavní inventarizační zápis tyto náležitosti obsahuje. K vyřazeným předmětům je vypracován vyřazovací protokol i s potvrzeními o neopravitelnosti. Likvidační protokoly nebyly sepsány.

Inventarizace pokladny je prováděna každý měsíc, o výsledku je pořízen zápis, záznam v pokladní knize a protokol o kontrole.

Ve FKSP je pravidelně účtováno o přidělení 2% zálohy, ke konci roku je provedeno vyrovnání. Škola nemá odborovou organizaci, pro hospodaření s FKSP je stanoven rozpočet a zásady pro čerpání. Osmi zaměstnancům byly poskytnuty půjčky z FKSP, chyba v účtování byla v průběhu inspekce opravena. Konečný stav nesplacených půjček k 7. 3. 2001 je veden analyticky na jednotlivé pracovníky. Písemné smlouvy na poskytnuté půjčky jsou potvrzeny ručitelem. Převážně jsou poskytovány půjčky na bytové účely.

Vedlejší hospodářská činnost je využívána k realizaci smluvního pronájmu tělocvičen, knihovny a ostatních prostor školy. Účetnictví je vedeno odděleně, organizace vykazuje zisk z VHČ.

Lyžařský výcvik ve školním roce 2000/2001 proběhl ve dvou termínech. Vše je řádně vyúčtováno a rozdíl mezi příjmy a výdaji byl vrácen zákonným zástupcům.

V analytické evidenci je evidován nákup pomůcek pro žáky prvních tříd (200 Kč na žáka).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 16/99-00/J
- Zřizovací listina ze dne 23. 6.1992
- Výkaz o základní škole
- jmenování ředitelky do funkce čj. 10 207/98
- Statut příspěvkové organizace ze dne 14. 9. 1992
- povolení vedlejší hospodářské činnosti ze dne 28. 5. 1992
- Příkaz k provedení inventarizace majetku z 1. 6. 1998
- Směrnice ředitele k oběhu účetních dokladů z 1. 8. 998
- Směrnice k archivaci účetních dokladů, písemností a skartační lhůty ze dne 1. 6. 1998
- Směrnice pro evidenci, účtování a odpisování majetku ze dne 4. 6. 1998
- Výkaz zisku a ztrát k 31.12.2000
- Účetní rozvaha k 31.12.2000
- Rozpočet pro rok 2000
- Výkaz o hospodaření za rok 2000 a vyúčtování příspěvku ze státní dotace ze dne 24.1.2001
- Rozpočet FKSP pro rok 2000
- Účetní doklady, pokladní doklady, faktury dodavatelů 1-6/2000
- Inventarizace za rok 2000
- Výroční zpráva o hospodaření za rok 2000
- Smlouvy o pronájmech v rámci VHČ
- Protokol o kontrole OSSZ ze dne 5. a 6.10.2000

- Protokol o kontrole MěÚ Příbram ze dne 29.5.1998
- rozhodnutí o uvolnění z výuky předmětu
- rozhodnutí ředitelky o odkladu školní docházky
- personální dokumentace pedagog. pracovníků
- dokumentace školní družiny a školního klubu, řád školní družiny
- řád školy, organizační řád školy, provozní řády odborných učeben
- rozvrh hodin a přestávek
- zápisy z jednání pedagogické rady
- Výroční zpráva o činnosti školy za šk.rok 1999/2000
- aktuální třídní knihy v hospitovaných třídách
- třídní knihy za šk. rok 1999/2000
- katalogové listy a třídní výkazy
- žákovské knížky, notýsky, písemnosti a výtvarné práce žáků
- přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- koncepce školy, roční plán školy
- Plán rozvoje školy 2000 –2001
- plán kontroly na šk. rok 2000/2001
- plán činnosti školní družiny 2000/2001, měsíční plány (vč. činnosti školního klubu)
- plány lyžařských kurzů
- individuální vzdělávací plány integrovaných zdravotně postižených žáků
- časově tematické plány učiva
- hospitační záznamy ředitelky školy, jejich zástupců a vedoucí vychovatelky
- kritéria pro přiznání mimotarifních složek mzdy
- zápisy z provozních porad, z jednání poradního sboru, zápisy z jednání metodických orgánů
- školní časopisy, bulletiny
- kronika a fotodokumentace školy
- informace o dalších významných aktivitách školy, materiály jednotlivých projektů
- dotazníky pro rodiče
- pokladová inspekční dokumentace
- přehled zájmových kroužků – 1. a 2. stupeň
- podklady pro stanovení osobních příplatků ve šk. roce 2000/2001
- inspekční zpráva čj. 025 164/98-05019 ze dne 26. 6. 1998

ZÁVĚR

Podmínky vzdělávání:

Výuka na 1. stupni je uskutečňována v estetickém a podnětném prostředí, kmenové učebny, v nichž převážně na 2. stupni vyučování probíhá, vyžadují didaktické i estetické zkvalitnění. Materiální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné, personální podmínky jsou velmi

dobré, psychohygienické podmínky jsou na 1. stupni hodnoceny velmi dobře, na 2. stupni převážně jako průměrné. Celkově jsou podmínky výuky průměrné.

Průběh vzdělávání:

Kvalita vzdělávání ve sledovaných předmětech je velmi dobrá. Pozitivně hodnocenými byly interakce mezi učiteli a žáky a komunikace, které ovlivňují psychosociální klima vyučování, a úroveň vnější motivace vzdělávání. Ve většině sledovaných předmětů převážná část vyučujících využívá sociální formy práce a efektivnější aktivizující metody výuky. Některým však chybí cílená a plánovitá reflexe ve formě kvalitní hospitační a pohospitační činnosti. Vynikající, mimořádně kvalitní vyučovací hodiny byly zjištěny v českém jazyce, hudební a výtvarné výchově, dějepise, literárně-dramatické výchově a předmětu volba povolání.

Řízení školy:

Funkčnost, rozsah, systém a kvalita plánování a vedení a motivování pracovníků mají velmi dobrou úroveň, oblast organizace a kontrolní činnosti je průměrná. Řízení školy je celkově nadprůměrné.

Celkově je škola hodnocena stupněm velmi dobrý.

Vývoj školy

Vůči zjištěním a hodnocením, konstatovaným v inspekční zprávě čj. 025 164/98-05019 ze dne 26. 6. 1998, potvrzuje ČŠI přetrvávající rezervy v kontrolním systému a dílčí nedostatky v oblasti vedení dokumentace školy. Malá míra a nízká evaluační kvalita hospitační činnosti se projevuje ve vedení pracovníků. V této oblasti i v organizaci školy je zřejmá snaha v letošním školním roce práci zlepšovat. Ostatní hodnocené oblasti naznačují spíše setrvalý stav.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Miroslav Hanzelka
Členové týmu	PaedDr. Věra Kolmerová
	Mgr. Dana Hanzelková
	Václav Zemek
	PaedDr. Ondřej Kožišek

Jana Jungerová

.....

Ludmila Vacková

.....

V Praze dne 2. dubna 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. 4.2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Dana Křápková

.....

Předmětem inspekce bylo komplexní zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): referát školství	2. 5. 2001	035 90/01-5004
Zřizovatel: Město Příbram	2. 5.2001	035 91/01-5004

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nebyly podány